

ПРОГРАМА
Автономної Республіки Крим щодо забезпечення профілактики
ВІЛ-інфекції, лікування, догляду і підтримки ВІЛ-інфікованих
і хворих на СНІД в Автономній Республіці Крим на 2009 — 2013 роки

Розділ I. Загальні положення

Світовий досвід свідчить, що епідемія ВІЛ-інфекції/СНІДу призводить до зменшення тривалості життя, збільшення обсягу медичних послуг, загострення проблем бідності, соціальної нерівності і сирітства, подолання яких потребує постійного збільшення коштів з державного і місцевого бюджетів.

За рівнем поширеності ВІЛ-інфекції Автономна Республіка Крим займає 6 місце серед 27 адміністративних територій України. На 1 жовтня 2009 року в регіоні зареєстровано 9267 ВІЛ-інфікованих (показник на 100 тис. населення — 472,7), з них дітей — 1353.

Основною причиною поширення ВІЛ-інфекції залишається вживання ін'єкційних наркотиків. Реалізація заходів щодо забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги, лікування, підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД в Автономній Республіці Крим на 2004—2008 роки, затверджених Постановою Ради міністрів Автономної Республіки Крим від 10 серпня 2004 року № 384, дозволила знизити темпи поширення ВІЛ-інфекції, показники передачі від матері до дитини з 13% до 8,2%, смертності від СНІДу — на 40,8%, забезпечити специфічним лікуванням 1200 хворих, у тому числі 117 дітей, зміцнити матеріально-технічну базу Кримської республіканської установи «Центр профілактики і боротьби зі СНІДом», створити відділення профілактики і боротьби зі СНІДом у м. Феодосії, відкрити Кримський республіканський заклад «Центр для ВІЛ-інфікованих дітей і молоді» у смт Поштове Бахчисарайського району.

У зв'язку з тим, що основну частку ВІЛ-інфікованих становлять особи працездатного і репродуктивного віку, епідемія негативно впливає на соціально-економічний розвиток республіки.

Досвід європейських країн свідчить, що для усунення проблем, пов'язаних з ВІЛ-інфекцією/СНІДом, необхідно забезпечити реалізацію політики у сфері профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, допомоги, підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД шляхом об'єднання зусиль державних органів і громадськості.

Поширення ВІЛ-інфекції і збільшення кількості хворих на СНІД обумовлено рядом соціально-економічних причин: невідповідність темпів розвитку інфраструктури медичної та соціальної допомоги темпам епідемії, недостатнє фінансування заходів щодо профілактики і лікування, недосконала система інформування населення з питань профілактики ВІЛ.

Розробка Програми Автономної Республіки Крим щодо забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду і підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД в Автономній Республіці Крим на 2009 — 2013 роки (далі — Програма) обумовлена необхідністю створення ефективної системи заходів щодо запобігання подальшого поширення ВІЛ-інфекції/СНІДу, удосконалення лікувально-діагностичного процесу при наданні допомоги ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД.

Розділ II. Мета Програми

Метою Програми є стабілізація епідемічної ситуації, зниження рівня захворюваності та смертності від ВІЛ-інфекції/СНІДу шляхом реалізації державної політики щодо забезпечення доступу населення до широкомасштабних профілактичних заходів, послуг з лікування, догляду і підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД.

Розділ III. Основні завдання Програми

Вирішення проблеми можливе шляхом реалізації профілактичних і лікувально-діагностичних заходів (Додаток 1).

Профілактичні заходи:

забезпечення масштабної первинної профілактики поширення ВІЛ-інфекції серед населення, насамперед серед молоді, шляхом проведення роз'яснювальної роботи із пропаганди здорового способу життя, духовних, морально-етичних, культурних цінностей і відповідального поведіння із залученням засобів масової інформації;

посилення профілактичних заходів серед представників груп ризику;

залучення до реалізації програм профілактики ВІЛ-інфекції соціальних працівників, працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, працевлагодотворення, професійних спілок, представників бізнесу, неурядових організацій;

дотримання вимог щодо безпеки лікувально-діагностичного процесу в лікувально-профілактичних закладах;
посилення безпеки донорства щодо запобігання випадків передачі ВІЛ-інфекції через кров;
удосконалення механізму профілактики передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини;
систематичне проведення радіо- і телепередач з висвітлення проблем, пов'язаних із ВІЛ-інфекцією/СНІДом.
Лікувально-діагностичні заходи:

забезпечення вільного доступу до консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію населення, зокрема молоді та груп ризику;
забезпечення хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД антиретровірусною терапією;
розширення доступу споживачів ін'єкційних наркотиків, насамперед ВІЛ-інфікованих, до замісної підтримуючої терапії та реабілітаційних програм;
забезпечення лікування осіб з опортуністичними і супутніми захворюваннями;
організація паліативної допомоги;
забезпечення соціально-психологічної підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД;
удосконалення діяльності спеціалізованих служб і установ, які надають послуги ВІЛ-інфікованим, а також системи епідеміологічного нагляду за поширенням ВІЛ-інфекції з метою підвищення результативності профілактичних заходів;
розробка і впровадження механізму залучення громадських організацій до надання соціальних послуг;
створення єдиної системи моніторингу та оцінки ефективності заходів, які здійснюються на регіональному і місцевому рівнях;
підготовка фахівців із профілактики, лікування, догляду і підтримки інфікованих і хворих на СНІД.

Розділ IV. Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, а також позабюджетних джерел (Додаток 2).

Орієнтовний обсяг коштів, необхідних для фінансування Програми, становить 193281,7 тис. грн., з них: Державний бюджет України — 157017,6 тис. грн., бюджет Автономної Республіки Крим — 19793,6 тис. грн., місцеві бюджети — 2547,5 тис. грн., позабюджетні джерела — 13923,0 тис. грн.

Розділ V. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть можливість:

охопити профілактичними послугами із профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу 60% представників груп ризику, у тому числі споживачів ін'єкційних наркотиків — 85%, представниць комерційного сексу (ПКС) — 92%, чоловіків, які мають одностатевий секс (ЧОС), — 76%, засуджених — 77%;

забезпечити навчання школярів і надати матеріали за програмами формування здорового способу життя і профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу в 90% загальноосвітніх навчальних закладів;

вести щоденну соціальну рекламу в засобах масової інформації з формування здорового способу життя і профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу;

удосконалити програми профілактики негативних явищ і ВІЛ-інфекції серед осіб від 15 до 24 років з метою розвитку навичок безпечної статевої поведінки, що знизить ризик статевої передачі ВІЛ-інфекції не менш як у 60% молоді;

забезпечити не менш як 80% хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД антиретровірусною терапією;

знизити на 10% рівень смертності серед інфікованих і хворих на СНІД;

запобігати розвиткові резистентності до антиретровірусних препаратів;

забезпечити доступ до замісної підтримуючої терапії та реабілітаційних програм не менш як 800 споживачам ін'єкційних наркотиків;

знизити до 2% передачу ВІЛ-інфекції від матері до дитини;

забезпечити в 100% дітей, які народилися від ВІЛ-інфікованих матерів, раннє виявлення випадків інфікування;

удосконалити систему добровільного консультування і тестування з метою ранньої діагностики ВІЛ;

забезпечити розвиток мережі спеціалізованих служб і установ з надання послуг ВІЛ-інфікованим у містах і районах республіки;

зміцнити матеріально-технічну базу Кримської республіканської установи «Центр профілактики і боротьби зі СНІДом».

У період виконання Програми можна чекати значне уповільнення негативних тенденцій, які сповільнюють демографічний і соціально-економічний розвиток.

Розділ VI. Контроль за виконанням Програми

Координацію діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим, пов'язаних із виконанням Програми, здійснює Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим.

Безпосередній контроль за виконанням заходів Програми здійснюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим щороку до 30 грудня інформує Верховну Раду Автономної Республіки Крим про хід виконання Програми.